

Kadernota 2017

Veendam, versie 19 januari 2016

1 Kadernota 2016 Omgevingsdienst Groningen

In deze Kadernota staan de uitgangspunten voor de begroting 2017. De Kadernota biedt financiële kaders die een vertaling zijn van ambitie van en ontwikkelingen voor de Omgevingsdienst Groningen die in 2017 worden verwacht of noodzakelijk zijn.

1.1 Algemeen

De Omgevingsdienst Groningen is opgericht om een betere kwaliteit en robuustheid van de VTH-taken te bieden door bundeling van kennis en expertise. Dit leidt tot betere producten en uiteindelijk tot een betere bescherming van de fysieke leefomgeving in de provincie Groningen en voor wat betreft de BRZO in Noord Nederland.

1.2 Missie en visie

De missie van de Omgevingsdienst Groningen geeft antwoord op de vraag waarom deze bestaat. Wat is het bestaansrecht/de primaire functie van de Omgevingsdienst Groningen?

De Omgevingsdienst Groningen voert VTH-taken uit op het gebied van de fysieke leefomgeving, in opdracht van de gemeenten in de provincie Groningen en de provincie Groningen. De uitvoeringsorganisatie doet dit op professioneel en kwalitatief hoogwaardig niveau. Als BRZO-RUD coördineert de dienst de BRZO-taken in Noord-Nederland en is hij verantwoordelijk voor de kwaliteit van de uitvoering.

De Omgevingsdienst Groningen wil de kennisorganisatie voor de uitvoering van VTH-taken zijn voor zijn deelnemers (gemeenten en provincie). Als gevolg van het werk draagt de Omgevingsdienst Groningen bij aan een leefbaar, veilig, gezond, schoon en duurzaam Groningen. Dankzij kennisbundeling en samenwerking op een flexibele, efficiënte en professionele wijze levert de Omgevingsdienst de afgesproken resultaten met bijbehorende kwaliteit.

1.3 Weergave van dit moment

Wat hebben we gedaan ?

Om invulling te geven aan de missie en visie zet de Omgevingsdienst Groningen in de periode tot en met 2016 in op drie essentiële projecten:

- Leef Omgeving Systeem (LOS). Het doorknippen van de verlengde kabels is een belangrijke voorwaarde om efficiënter te kunnen werken. Dit kan op het moment dat het LOS operationeel is. De planning is dat in 2016 het LOS geïmplementeerd is;
- Producten en Diensten Catalogus (PDC). In het bedrijfsplan is opgenomen dat voor de jaarlijkse uitvraag en voor het opstellen van de begroting een PDC wordt gebruikt. De eerste PDC was in het najaar van 2015 gereed en dient als basis voor de uitvraag van 2016.
- BIG 8 (beleids- en uitvoering cyclus). De opdrachtgevers formuleren het uit te voeren beleid. Samen met de opdrachtgevers kan de Omgevingsdienst Groningen het geformuleerde beleid vertalen naar de uitvoering en welke producten hiervoor nodig zijn. Dit proces en de rapportage is bij sommige opdrachtgevers al in 2015 ingezet en wordt in 2016 verder verbeterd.

Wat gaan we in 2017 doen?

Om de bedrijfsvoering verder te optimaliseren, staan in 2017 de volgende speerpunten op het programma:

- Optimaliseren van de efficiency en de kwaliteit (LOS operationeel, PDC/inrichtingenbestand is afgerond. En opdrachtgevers en de Omgevingsdienst een heldere visie hebben op de uitvoering van de BIG 8);
- Interne - en externe sturing verbeteren door de begrotingsystematiek en bijbehorende verantwoordingsrapportages aan te passen.
- Van periodieke rapportages naar real time informatie voor de opdrachtgevers. Belangrijke randvoorwaarden zijn: LOS, volledigheid, juistheid en tijdigheid van de registratie.
- Het optimaliseren van de bedrijfsprocessen.

1.4 Efficiency

De te bereiken efficiency 2017 is afhankelijk van de in 2016 te realiseren randvoorwaarden;

1. Investerings in het Leef Omgeving Systeem (LOS). In 2016 gaat de Omgevingsdienst samen met RUD Drenthe het LOS implementeren;
2. De Producten en Diensten Catalogus (PDC) is afgerond;
3. Het voldoen aan de kwaliteitscriteria;
4. Een éénduidige P&C cyclus;
5. Alle opdrachtgevers voldoen aan de eisen van de digitalisering;
6. Met de invoering van LOS zijn alle nieuwe dossiers digitaal beschikbaar en volledig;
7. De opdrachtgevers zijn zelf verantwoordelijk voor de inrichting van hun front/backoffice;
8. Het is mogelijk om tijd- en plaats onafhankelijk werken. Een voorbeeld hiervan is het werken met digitale check listen en de toepassing van mobiel handhaven.

Als alle randvoorwaarden in 2016 worden gerealiseerd dan betekent dit dat een groot deel van 10 % efficiencytaakstelling kan worden ingevuld (randvoorwaarden 2 t/m 8). Het andere niet in te vullen deel van de efficiencytaakstelling bestaat uit:

1. Inzet LOS. Voor de optimalisatie van het LOS is ook in 2017 de inzet van medewerkers van de uitvoerende afdelingen nodig;
2. Inzet P&C. Voor het opstellen van rapportages, het beoordelen van de uitvraag van de opdrachtgevers worden medewerkers van de uitvoerende afdelingen ingezet. Met deze inzet is al vanaf de start van Omgevingsdienst in 2013 geen rekening gehouden.

Als de randvoorwaarden 2 t/m 8 niet in 2016 te realiseren zijn dan is het niet mogelijk de 10% efficiencytaakstelling voor 2017 in te vullen.

2 Ontwikkelingen en veranderende wetgeving

In dit hoofdstuk geven wij een beeld van de interne en externe ontwikkelingen en veranderende wetgeving voor zowel de bedrijfsvoering als het taakgebied van de Omgevingsdienst.

2.1 Ontwikkelingen gericht op bedrijfsvoering

2.1.1 Vernieuwing van de begroting

Voor 2017 gaat de Omgevingsdienst met een vernieuwde begrotingsopzet werken.

Nieuwe programmaopzet

In deze nieuwe programmaopzet komen taken en ambities centraal te staan. Bij de opzet van de programma-indeling wordt geanticipeerd op de plannen van rondom vernieuwing van het Besluit Begroting en Verantwoording, zoals die door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties zijn verwoord in de brochure 'hoofdpijnen vernieuwing BBV' van juni 2015. De belangrijkste wijzigingen betreffen:

- Onderlinge vergelijkbaarheid van baten en lasten van gemeenten en gemeenschappelijke regelingen verbeteren door het gebruiken van verplichte taakvelden. De Omgevingsdienst zal de deelnemersbijdrage specificeren in de kosten per taakveld zodat de opdrachtgevers deze kosten in hun begroting en rekening op het juiste taakveld kunnen verantwoorden.
- Alle bedrijfskosten (overheadkosten) die direct verbonden zijn aan activiteiten/taken/producten die gericht zijn op de externe klant, moeten in de betreffende taakvelden worden geregistreerd. De niet direct toe te rekenen bedrijfskosten (overheadkosten) staan in de begroting op een apart taakveld "Ondersteuning Organisatie".

Van input naar outputfinanciering

Bij de start van de Omgevingsdienst is ervoor gekozen de kosten te verdelen naar rato van het aantal ingebrachte formatieplaatsen. Er is toen afgesproken om zo snel mogelijk over te stappen op de financiering op basis van afgenomen producten en diensten. Voor de begroting 2017 wordt hiermee een start gemaakt. Dit gebeurt langs twee sporen:

Spoor 1: de PDC als basis

In 2015 is samen met opdrachtgevers hard gewerkt aan de totstandkoming van een producten en dienstencatalogus. Voor 2016 is er inmiddels een uitvraag gedaan bij deelnemers over het aantal producten en diensten dat zij af willen nemen. Voor de begroting 2017 wordt dit vertaald in een prijs per product of dienst en een bijdrage van opdrachtgevers op basis van het aantal afgenomen producten en diensten. De kosten voor producten en diensten die (nog) niet zijn opgenomen in de PDC worden per deelnemer apart begroot en inzichtelijk gemaakt.

Spoor 2: inrichting-gebonden begroten

In 2016 gaat de Omgevingsdienst, samen met de opdrachtgevers, onderzoeken of het mogelijk en wenselijk is te komen tot een inrichting-gebonden begrotingsystematiek. Het toepassen van deze methodiek zal leiden tot begrotingsstabiliteit voor zowel de opdrachtgevers als de Omgevingsdienst. Verder is er sprake van het harmoniseren van bedrijfsvoeringprocessen. Dit betekent een éénduidige kwaliteit van uitvoering en ook het efficiënter kunnen werken. Hierdoor worden de uitvoeringskosten lager.

Wat is inrichting-gebonden begroten?

Bij een inrichting-gebonden begroting wordt er voor de basistaken een kostprijs vastgesteld per type inrichting. Deelnemers betalen voor de inzet van de omgevingsdienst op basis van het inrichtingenbestand waarvoor zij bevoegd gezag zijn. Aangezien het inrichtingenbestand niet snel wijzigt, biedt een inrichting-gebonden systematiek begrotingsstabiliteit voor de omgevingsdienst. Hierdoor is het voor de omgevingsdienst makkelijker om de bedrijfsvoering efficiënt in te richten en de risico's voor de eigenaren te beperken. Voorwaarde voor een inrichting-gebonden begroting is dat er een gedeeld beeld ontstaat over de 'standaard' inzet per type inrichting en de financiële spelregels die gelden als opdrachtgevers er voor kiezen om in specifieke gevallen af te wijken van de standaard. Het bevoegd gezag is ter aller tijde in de lead om de inzet te bepalen. Dit uitgangspunt staat ook met inrichting-gebonden begroten niet ter discussie.

Zorgvuldig proces

Het proces om te komen tot een inrichting-gebonden begroting, vraagt om een zorgvuldige aanpak waarbij ook nadrukkelijk de opdrachtgevers betrokken zijn via het opdrachtgeversplatform en het controllersoverleg met daarin alle financiële experts van de opdrachtgevers.

Tijdspad

De ambitie van de Omgevingsdienst is om de effecten van inrichting-gebonden begroten, per opdrachtgever en voor de Omgevingsdienst als totaal, voor de zomer van 2016 in beeld te hebben. Aan het Algemeen Bestuur kan dan in het najaar van 2016 besluiten al dan niet de begroting van 2017 te wijzigen.

2.1.2. Leefomgeving systeem (LOS)

Op 4 december 2015 is de opdracht om een nieuw VTH/DMS- systeem te bouwen gegund aan Genetics. Voor de implementatie van dit Leefomgevingsstelsel (LOS) is een plan van aanpak opgesteld. Vanaf 2017 is het LOS volledig operationeel.

Het LOS heeft als resultaat:

- Stroomlijning/ afstemming met de front-office van de deelnemers, waardoor de dienstverlening aan de voorkant, bij onderhandenwerk en aan de achterkant door de Omgevingsdienst optimaal is (inclusief verzending post voor alle deelnemers);
- Volledige digitale archivering volgens het substitutieprincipe voor de deelnemers die de Omgevingsdienst Groningen daartoe hebben gemandateerd;
- Stroomlijning bedrijfsprocessen van de Omgevingsdienst Groningen met een gunstig effect op de efficiency van de deelnemers (vooral lagere kosten voor de front-office, postkamer, licenties en archivering) én de kwaliteit van de producten en diensten.

2.1.3. DVO's

De huidige DVO' s zijn voor een periode van drie jaar afgesloten en lopen eind 2016 af. In 2016 gaat de Omgevingsdienst Groningen samen met de deelnemers een uniform DVO model ontwikkelen. Het werken met dit uniforme model betekent éénduidige rapportages en dit is een randvoorwaarde om efficiënter te werken.

2.2. Nieuwe wet- en regelgeving gericht op de bedrijfsvoering

In 2017 en de volgende jaren komt er een behoorlijk aantal wijzigingen in de wet- en regelgeving met grote impact op de uitvoering van de VTH-werkzaamheden bij zowel de Omgevingsdienst Groningen als bij de opdrachtgevers. Het anticiperen op deze wijzigingen is essentieel om tijdig te kunnen bepalen welke acties nodig zijn voor een goede implementatie en een duidelijke rolverdeling tussen opdrachtgever en opdrachtnemer.

2.2.1 Vennootschapsbelasting voor overheidsondernemingen (Vpb)

Vanaf 1 januari 2016 krijgt ook de Omgevingsdienst Groningen te maken met het feit dat, voor zover nu bekend de niet wettelijke taken, onder de Vpb vallen.

De Omgevingsdienst Groningen heeft Deloitte Belastingadviseurs gevraagd een inschatting te maken van de vennootschapsbelastinglast. Deloitte Belastingadviseurs stelt voor rekening te houden met een vennootschapsbelastinglast € 0 tot € 10.000. Meer informatie is te lezen in de hieronder vermelde samenvatting.

Samenvatting Vpb

Vanaf 1 januari 2016 wordt de Omgevingsdienst Groningen vennootschapsbelastingplichtig voor zover sprake is van het drijven van een fiscale onderneming en geen vrijstelling van toepassing is.

Omdat de Omgevingsdienst Groningen op dit moment nog geen toerekening van omzet en resultaat aan haar activiteiten kan maken, is als uitgangspunt genomen dat het bedrijfseconomisch resultaat aan alle activiteiten is toe te rekenen. Hierdoor is het uitgangspunt dat alle activiteiten fiscale ondernemingen vormen. Vervolgens is beoordeeld of vrijstellingen van toepassing zijn op de activiteiten van de Omgevingsdienst Groningen.

Op basis van de door ons in december 2015 verrichte inventarisatie, wordt de Omgevingsdienst Groningen waarschijnlijk met ingang van 1 januari 2016 daadwerkelijk belastingplichtig voor de volgende werkzaamheden:

- archiveringswerkzaamheden voor de gemeente Stadskanaal. Deze werkzaamheden zijn ondersteunend van aard en vallen niet onder een vrijstelling;
- detacheren van werknemers. Deels vindt detachering plaats op basis van loonkosten. In andere detacheringen is de overhead meegenomen. Voorzichtigheidshalve is detachering als fiscale onderneming aangemerkt

Er bestaat een risico dat alle projecten die de Omgevingsdienst Groningen naast de door haar gesloten dienstverleningsovereenkomsten uitvoert, niet te kwalificeren zijn voor een vrijstelling, omdat door het ontbreken van een schriftelijke overeenkomst niet aan de voorwaarden wordt voldaan. In dat geval zijn deze activiteiten ook vennootschapsbelastingplichtig. Wij adviseren de Omgevingsdienst Groningen daarom om

voor alle lopende én de in 2016 te starten projecten haar administratie op orde te hebben.

Op verzoek van de Omgevingsdienst Groningen is op basis van de bedrijfseconomische resultaten een voorlopige inschatting van de vennootschapsbelastinglast gemaakt. Hierbij is een inschatting van de winst per activiteit gemaakt op basis van het aantal toerekenbare uren en de winst per gewerkt uur. Voor de winst is de gemiddelde winst over de jaren 2013 – 2015 genomen. De gemiddelde winst bedraagt dan afgerond € 425.000. Om tot de gemiddelde winst per uur te komen is de gemiddelde winst verdeeld over het totaal aantal fte van 145,5 (waarbij wij ervan uitgegaan dat 1 fte staat voor 1350 werkuren). De gemiddelde winst per uur bedraagt dan € 2,16.

Omdat onduidelijk is of detachering een fiscale onderneming vormt, hebben wij dit onderstaand in twee scenario's opgenomen. In variant A is detachering wel een fiscale onderneming, in variant B niet.

<i>Afgerond op euro's</i>	aantal uren	Variant A: resultaat	Variant B: resultaat
Archiveren	188,5	€ 407	€ 407
Detacheren	2.410	€ 5.206	
Totaal		€ 5.613	€ 407
Vennootschapsbelasting 20%		€ 1.123	€ 81

Gelet op de onzekerheid hoe het resultaat moet worden toegerekend en de nog te berekenen bedrijfseconomische–fiscale verschillen, stellen wij voor een bandbreedte aan te houden. Wij stellen voor rekening te houden met een vennootschapsbelastinglast van € 0 tot € 10.000. Dit correspondeert met een fiscale winst van € 0 tot € 50.000.

Omdat de Omgevingsdienst Groningen enkele niet–vrijgestelde ondernemings–activiteiten uitvoert, moet de Omgevingsdienst Groningen een aangifte vennootschapsbelasting doen. In deze aangifte moeten ook de vrijgestelde activiteiten worden opgenomen. Dit betekent dat de Omgevingsdienst Groningen een volledige fiscale administratie moet inrichten, waaruit de fiscale winst blijkt. In onze rapportage gaan wij in op de stappen die nodig zijn om tot een fiscale administratie te komen, bijvoorbeeld opstellen fiscale openingsbalans en resultatenrekening.

Begroting 2016

De Omgevingsdienst zal bij de voorjaarsnota 2016 een begrotingswijziging indienen voor de gevolgen van de invoering van de Vpb per 1 januari 2016. Ook hier geldt de voorwaarde dat de informatie dan wel op tijd beschikbaar moet zijn.

2.3. Ontwikkelingen taakgebieden

2.3.1. Aardbevingen

1. Bouwkundige versterking en schadeherstel
2. Risicovolle inrichtingen
3. Toezicht en handhaving

Ad 1.

De Omgevingsdienst heeft een uitvoeringskader opgesteld als bijdrage aan het bouwkundig versterken van woningen in het aardebevingsgebied van Groningen. De methode die daarbij gehanteerd wordt is een systeemtoezicht ook wel compliance. Deze methode is minder arbeidsintensief dan de reguliere manier van toezicht. De enorme hoeveelheid woningen dat onder deze toezichtvorm valt, betekent ondanks deze methode een aanzienlijke uitbreiding van het werk van de Omgevingsdienst op dit terrein. De precieze benodigde capaciteit is pas duidelijk op het moment dat het uitvoeringskader is vastgesteld. Wel is duidelijk dat de operatie start op 1 januari 2016, met een looptijd van naar schatting 7 jaar. De omvang lijkt op dit moment gemiddeld 7.000 woningen per jaar.

Ad 2.

De Omgevingsdienst voert in de provincie Groningen het milieutoezicht uit bij in totaal zo'n 300 aan externe veiligheid gerelateerde inrichtingen die binnen het aardebevingsgebied vallen. De risico's die ontstaan door de aardbevingen voor de publieke veiligheid zijn op dit moment nog niet in kaart gebracht. De bevoegde gezagen hebben deze opdracht bij de Omgevingsdienst neergelegd. De Omgevingsdienst heeft inmiddels vier van de in totaal 22 BRZO-bedrijven onderzocht. In 2016 levert de Omgevingsdienst alle beheersdocumenten op voor de 22 BRZO-bedrijven in onze provincie. Daarna volgt een vergelijkbaar traject voor de overige inrichtingen, waarbij de meest risicovolle bedrijven het eerst aan bod komen. De Omgevingsdienst werkt hierin uiteraard nauw samen met de Veiligheidsregio Groningen en de arbeidsinspectie (ISZW).

Ad 3.

Wat betreft toezicht en handhaving hebben gemeenten als primaire taak om toe te zien op de bestaande bouwvoorraad. Handhaving is aan de orde daar waar bouwwerken niet voldoen aan de eisen van het Bouwbesluit. Van de aardbevingsgemeenten wordt verwacht dat ze een specifiek toezichtbeleid en – strategie gaan vaststellen, passend in de landelijke handhavingsstrategie. Dit beleid zal moeten leiden tot een uitvoeringsprogramma voor toezicht op de bestaande bouw. De Omgevingsdienst zal desgewenst gemeenten daarbij actief adviseren en ondersteunen, in afstemming met de Nationaal Coördinator Groningen.

De uitvoering van de onder ad.1,2 en 3 genoemde opdrachten worden uitgevoerd met aparte financiering. Deze opdrachten vallen onder de aanvullende maatwerkcontracten.

2.3.2. Inbreng nieuwe taken

De Omgevingsdienst Groningen voert gesprekken met verschillende opdrachtgevers over het inbrengen van taken. Deze inbreng kan een beperkt aantal taken of een éénmalige substantiële inbreng omvatten. Voor beide categorieën zijn aparte financiële spelregels opgesteld. Daarnaast zijn er op dit moment besprekingen over een mogelijke specialistische kennisbijdrage van de Omgevingsdienst Groningen in het Aardbevingsdossier.

2.4. Nieuwe wet en regelgeving gericht op taakgebieden

2.4.1. Privatisering van de bouwtaken

In het wetsvoorstel 'Kwaliteitsborging voor het bouwen' worden marktpartijen zelf verantwoordelijk voor het voldoen aan de wettelijke eisen.

De Omgevingsdienst werkt in de winter van 2015 – 2016 aan een plan van aanpak met aandacht voor:

1. Ontwikkelen van een integrale visie door de Omgevingsdienst en de opdrachtgevers voor de toekomstige werkzaamheden van het taakveld;
2. Inzichtelijk maken van de bedrijfsmatige consequenties voor de Omgevingsdienst en de opdrachtgevers;
3. Draagvlak creëren en perspectief bieden voor de medewerkers binnen het veranderde taakveld.

Als de financiële effecten tijdig bekend zijn, worden deze verwerkt in de begroting 2017. Is dit niet het geval dan zal bij de vaststelling van de voorjaarsnota 2017 hiervoor een begrotingswijziging worden ingediend.

Omgevingswet

De Omgevingswet heeft een enorme invloed op alle regelgeving op het gebied van de fysieke leefomgeving. Op dit moment is de invoeringsdatum gesteld op 1 januari 2018. De opgestelde omgevingsvisie onder verantwoordelijkheid van de bevoegde gezagen hebben grote gevolgen voor de Omgevingsdienst. Daarin staat immers het integrale beleid waaruit de opdracht voor ons als dienst voortvloeit. Niet alleen de inhoud zoals doelstellingen en prioriteiten in beleid van iedere Omgevingsvisie afzonderlijk is daarbij voor de Omgevingsdienst van belang. Ook de mate van uniformiteit tussen alle Omgevingsvisies is belangrijk voor de bedrijfsvoering van de Omgevingsdienst in termen van (afweging van) efficiency en kwaliteit.

De drie Noordelijke Omgevingsdiensten hebben een werkgroep ingesteld om samen met opdrachtgevers de veranderingen die het gevolg zijn van de invoering van de Omgevingswet te inventariseren.

3 Algemeen

3.1 Voorstellen vanuit de Omgevingsdienst Groningen

3.1.1 BRZO bevoegd gezag van gemeenten naar provincie

Per 1 januari 2016 gaat het bevoegd gezag voor alle BRZO-inrichtingen (Besluit Risico Zware Ongevallen 1999) en RIE-4-installaties (Richtlijn Industriële Emissies-categorie 4) van gemeenten over naar de provincies.

Vanwege de overdracht van het bevoegd gezag voor alle BRZO-inrichtingen wordt de algemene uitkering in het gemeentefonds verlaagd. De hogere uitname in 2016 houdt verband met de kwaliteitsslag die nodig is bij de vergunningverlening aan enkele bedrijven. De financiële consequenties van de overdracht zijn in een gezamenlijk onderzoekstraject van het Ministerie van IenM, het Ministerie van BZK, VNG en IPO in kaart gebracht.

Deze overdracht betekent lagere deelnemersbijdrage van de gemeenten en een hogere deelnemersbijdrage van de provincie.

Als de exacte bedragen bekend zijn zullen deze worden meegenomen in de begroting bij het onderdeel deelnemersbijdrage.

3.1.2. WW-uitkeringen

De Omgevingsdienst Groningen is als overheidswerkgever eigen risicodragers voor de WW-verplichtingen. Het werken met tijdelijke contracten betekent dat de Omgevingsdienst Groningen rekening moet houden met mogelijke WW-uitkeringen. Door het toepassen van verschillende contractvormen (inhuur, zzp etc.) probeert de Omgevingsdienst Groningen de mogelijke kosten voor WW-uitkeringen te voorkomen. Voor zover dit mogelijk is, zullen we deze kosten binnen de begroting dekken.

3.1.3. Kennis, opleiding, mobiliteit

Kennis

Het beschikken over de juiste competenties zorgt ervoor dat de Omgevingsdienst Groningen soepel kan inspelen op de veranderingen in de arbeidsmarkt en de hieraan gekoppelde vraag van de opdrachtgevers.

De Omgevingsdienst Groningen zoekt zo binnen de gestelde randvoorwaarden naar de juiste balans tussen de flexibele organisatie en de rechtszekerheid voor medewerkers. De Omgevingsdienst Groningen werkt met een vaste kern van medewerkers met daarbij een interne flexibele schil. Dit alles passend binnen de toegestane formatieruimte. Daarnaast werkt de Omgevingsdienst Groningen met een externe flexibele schil om zo soepel in te kunnen spelen op meerwerkopdrachten en het kunnen inhuren van specifieke benodigde kennis.

Opleiding

De eerste prioriteit bij het opleiden van medewerkers in 2015 en 2016 is het als organisatie kunnen voldoen aan de landelijke kwaliteitscriteria. Na deze periode kan de medewerker opleidingen volgen die meer individueel gericht zijn.

Om de kwaliteit te borgen is het van belang de ontwikkelingen op het gebied van de kwaliteitscriteria te volgen. Gekwalificeerd personeel is de basis voor een goede en kwalitatieve dienstverlening.

Mobiliteit

De Omgevingsdienst Groningen is ingericht als een innovatieve en toekomstgerichte organisatie en bevindt zich in een sterk ontwikkelende omgeving. Om zorg te dragen voor een goede aansluiting van vraag en aanbod zal de Omgevingsdienst Groningen de

komende jaren moeten investeren in de mobiliteit van haar medewerkers. Dit om te kunnen zorgen dat de juiste persoon, met de juiste kennis op de juiste plek komt te zitten. Door te investeren in dit "voortraject" en medewerkers tijdig naar een andere plek (intern dan wel extern) te kunnen begeleiden voorkom je trajecten waarbij je tot gedwongen ontslagen zou moeten overgaan, die voorkomen hadden kunnen worden als je tijdig in je personeelsbestand had geïnvesteerd. Goed werkgeverschap, de veranderende vraag vanuit de opdrachtgevers, de huidige arbeidsmarkt, wet en regelgeving, de financiële situatie van de Omgevingsdienst Groningen en haar opdrachtgevers maakt dat er zorgvuldig in dit traject moet worden geïnvesteerd. De investering in de mobiliteit staat niet in verhouding tot de kosten van het eigen risicodragerschap van de WW en de kosten van de re-integratieverplichtingen die WW-trajecten met zich meebrengen. Het is ook noodzaak om dure langlopende reorganisatietrajecten te voorkomen en tijdig te investeren in mobiliteit. Deze investering is zowel de beste bedrijfseconomische afweging als de beste inzet die gedaan kan worden vanuit goedwerkgeverschap.

3.1.4. Voorziening groot onderhoud gebouw Lloydsweg

In 2016 gaat de Omgevingsdienst Groningen een onderhoudsplan voor de komende jaren opstellen voor het gebouw aan de Lloydsweg 17 in Veendam. In dit plan staat het uit te voeren groot onderhoud verdeeld over de jaren met de hieraan gerelateerde kosten. Het kleine reguliere onderhoud valt binnen de begroting. Het voordeel van een voorziening is dat de kosten voor het groot onderhoud hieruit worden gedekt en dus niet ten laste komen van de exploitatie in een bepaald boekjaar. De jaarlijkse dotatie gaat ten laste van de exploitatie. De eerste begrote dotatie voor 2017 bedraagt €50.000. Als het onderhoudsplan gereed is zal opnieuw de hoogte van de dotatie worden vastgesteld.

3.2. Komende ontwikkelingen van buitenaf

3.2.1 Pensioen en CAO

De verwachting is dat de pensioenpremie gaat stijgen. Nieuwe regels en de aanhoudend lage rente zijn hiervan de oorzaak. De financiële positie van het ABP is zodanig dat het bestuur mogelijk extra maatregelen moet nemen. Een van deze maatregelen zou het heffen van een opslag op de pensioenpremie kunnen zijn.

In de arbeidsvoorwaardennota van oktober 2015 zet de VNG een aantal ontwikkelingen uiteen:

1. Er is een loonruimteovereenkomst afgesloten waarin is afgesproken dat de indexering van pensioenen wordt aangepast. De loonruimte die daardoor ontstaat wordt ingezet als salarisverhoging van 1,4%.
2. Gemeentebambtenaren ontvangen een eenmalige uitkering van 0,74% in oktober 2015 en juli 2016. Als er voor 1 juli 2016 een CAO wordt afgesloten, dan wordt de eenmalige uitkering omgezet in een structurele salarisverhoging.
3. Op dit moment wordt er onderhandeld over een CAO. Deze cao heeft betrekking op 2016.

3.2.2 Indexering

De Omgevingsdienst hanteert voor de indexatie van lonen de index voor loonontwikkeling van het CPB over 2015 als uitgangspunt voor de begroting 2017 (t-2). Mocht er gedurende 2016 een nieuwe meerjarige CAO worden vastgesteld, dan zal de Omgevingsdienst beoordelen of dit aanleiding geeft om anders te begroten. In dat geval zal het Algemeen Bestuur in het najaar van 2016 of het voorjaar van 2017 een begrotingswijziging worden voorgelegd.

4 Uitgangspunten financiële begroting 2017–2020

Hieronder staan de uitgangspunten voor de financiële begroting van het jaar 2017 en verder met voor een aantal punten de financiële uitwerking daaraan toegevoegd:

- 1 Van input naar outputfinanciering. Gestart wordt met een begroting op basis van de afname van producten en diensten, daarnaast wordt in 2016 onderzocht of het mogelijk en wenselijk is te komen tot een inrichting-gebonden begrotingssystematiek. Voor een toelichting verwijzen wij u naar hoofdstuk 2.1.1;
- 2 De formatie van het primaire proces is voor 2017 vastgesteld op 130 fte als gevolg van de efficiencytaakstelling van 10 % in 2015. De formatie van de overhead heeft een omvang van 30,0 fte. Voor beide onderdelen is de berekening gebaseerd op de uit te voeren taken die opgenomen zijn in het Bedrijfsplan 2012;
- 3 De kosten die de provincie Groningen in rekening brengt voor het uitvoeren van de financiële-, salaris- en P&O-administratie en de ICT-ondersteuning zijn zowel in de begroting als de meerjarenbegroting opgenomen (contracten tot 31 december 2018);

- 4 De begroting is exclusief BTW opgesteld. Dit komt doordat de Omgevingsdienst Groningen bij haar dienstverlening optreedt als BTW- belaste ondernemer. De in rekening gebrachte BTW door leveranciers wordt verrekend met de fiscus. De producten en diensten die de Omgevingsdienst levert zijn belast met BTW. Deze BTW wordt afgedragen aan de fiscus;
- 5 De berekening van de loon- en prijsstijgingen voor de begroting van 2017 is gebaseerd op de indexcijfers van het jaar 2015 (t-2) van het CPB voor overheidsconsumptie beloning werknemers en overheidsconsumptie netto materieel (IMOC). De peildatum voor het vaststellen van de indexcijfers is 1 januari 2016;
- 6 De effecten van de in het Sociaal Statuut opgenomen afbouwregeling woon- werkverkeer zijn niet meegenomen in de begroting 2017 en de meerjarenbegroting. De kosten worden gedekt uit de niet-bestede deelnemersbijdragen in de eenmalige projectkosten 2013;
- 7 De Omgevingsdienst Groningen heeft een sluitende financiële begroting door de deelnemersbijdragen en de opbrengsten uit maatwerkcontracten;
- 8 De ontvangsten voor de maatwerkcontracten worden op het niveau van 2015 meegenomen;
- 9 Voor onvoorzien is een stelpost opgenomen van € 100.000 per jaar;
- 10 De Omgevingsdienst Groningen is de BRZO-RUD voor Noord-Nederland (Fryslân, Drenthe en Groningen) en is één van de zes BRZO- RUD's in Nederland. We zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de vergunningverlening-, toezicht- en handhavingstaken Wabo en BRZO voor circa 60 bedrijven. Dit gaat om complexe chemiebedrijven en/of bedrijven die extra toezicht krijgen op het vlak van veiligheid. Om die reden gelden extra kwaliteitseisen aan personen en organisatie. De taken worden onder regie van de directeur van de Omgevingsdienst Groningen in samenwerking uitgevoerd door de Omgevingsdienst Groningen in Fryslân, Drenthe, Groningen, de Veiligheidsregio en de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, waarbij Rijkswaterstaat en de waterschappen een adviesrol hebben. Voor de uitvoering van de VTH-taken voor BRZO- en RIE4-inrichtingen wordt een separaat programma opgesteld. De taakuitvoering verloopt in beginsel budgetneutraal. Voor de coördinatiekosten van Groningen zijn er in 2014 voor zowel regionaal als landelijk afspraken gemaakt;
- 11 Conform de uitgangspunten in het Bedrijfsplan behouden medewerkers die zijn overgedragen van een deelnemer aan de Omgevingsdienst, hun recht op de vergoeding horende bij uitlooprangen en eventuele garantietoelagen. De kosten hiervan komen voor rekening van de betreffende deelnemer en zij hebben deze

- kosten dan ook (eerder) al in hun begroting opgenomen. Ook eventuele kosten die voortkomen uit de decentrale afwikkeling van de rechtspositionele pakketvergelijking per deelnemer (op basis van het lokale Sociaal statuut / Sociaal plan) komen voor rekening van de desbetreffende deelnemer;
- 12 De verwachting is dat in de loop van 2017 een aantal opdrachtgevers nieuwe taken zal inbrengen. De financiële effecten hiervan zijn niet meegenomen in de begroting. Op het moment dat deze bekend zijn, zullen begrotingswijzigingen worden voorgelegd;
  - 13 Per 1 januari 2014 is het bevoegd gezag van een aantal van de provinciale inrichtingen overgedragen van de provincie naar de gemeenten. Financieel leidt dit tot een herverdeling tussen het Provinciefonds en het Gemeentefonds. Dit betekent dat de bijdrage van Provincie met ca. €2.500.000 wordt verlaagd, dit loopt op naar €2.900.000 in 2018. Hiertegenover staan hogere bijdragen van de gemeenten die oplopen van € 2.500.000 naar €2.900.000 in 2018. Deze verschuiving is in een aparte kolom opgenomen in het kostenverdelingsmodel, zodat het effect per deelnemer zichtbaar wordt. In de begroting 2017 wordt vooralsnog het bedrag van ca. €2.500.000 voor het jaar 2015 meegenomen. Als het werkelijke bedrag van 2016 bekend is, wordt hiervoor een begrotingswijziging bij de vaststelling van de voorjaarsnota 2017 voorgelegd;
  - 14 BRZO bevoegd gezag. Per 1 januari 2016 gaat het bevoegd gezag voor alle BRZO-inrichtingen (Besluit Risico Zware Ongevallen 1999) en RIE-4-installaties (Richtlijn Industriële Emissies-categorie 4) van gemeenten over naar de provincies. Als het financiële effect voor gemeenten en provincie tijdig bekend is dan verwerkt de Omgevingsdienst Groningen deze in de begroting en de meerjarenraming. Als dit niet het geval is dan wordt hiervoor een begrotingswijziging ingediend bij de vaststelling van de voorjaarsnota 2017;
  - 15 De uitkomsten van het evaluatie rapport Omgevingsdienst Groningen kunnen de aanleiding zijn om de begroting 2017 aan te passen. De eventuele begrotingswijzigingen worden bij de voorjaarsnota 2017 voorgelegd.